

Høring: Innspill til høring om ny folkehelselov:

Den nye folkehelseloven løfter tydelig fram det forebyggende perspektivet i innledningen. Der er et ønske om at det helsefremmende arbeidet; der det arbeides med helse framfor å forhindre sykdom kom klarere fram. Tilstedeværelse eller fravær av sykdom er en variabel ved vurdering av helse, men bare en. Derfor er det viktig at det helsefremmende perspektivet blir tydeliggjort allerede i innledningen – at en strategi er å bidra til bedret helse, mens en annen del av folkehelsearbeidet er forebygging.

Alle disse typer folkehelsearbeid må ta utgangspunkt i samfunnsmessige forhold, der ulike sektorer bidrar til folks levekår og levemåter som i meget stor grad påvirker folkehelsen (Health in All Politics).

Det er viktig at evidensbasering av folkehelsearbeidet kommer tydelig fram. Her har vi allerede en del gode resultater å vise til som med hell kunne brukes videre, men den forskningsmessige dokumentasjonen må styrkes. Det meste av folkehelsearbeidsforskningen er preget av et sykdomsforebyggingsfokus. Nå må mer av forskningen dreies over til tema innefor helsefremming. Det må det bygges en forskningstradisjon i landet som skal sørge for en trygg evidensbasering av hele folkehelsearbeidet. For sikre godt folkehelsearbeid trengs god samfunnsforståelse. Samfunnsvitenskapelige miljøer som samfunnsantropologi, geografi, samfunnsøkonomi, statsvitenskap, sosiologi, psykologi, pedagogikk, bevegelsesvitenskap, idrettsvitenskap, sosialt arbeid, samfunnsmedisin, og helsevitenskap blir da viktige i denne kunnskapsfornyningen. Disse samfunnsvitenskapelige fagene kan ha gode bidrag både hva gjelder teoretiske og metodiske tilnærminger i videre forskning og kunnskapsutvikling.

Til paragrafene:

Kapittel 1:

§ 3 Definisjoner: her er det viktig at det er å vedlikeholde, styrke og bygge god helse som er det viktigste i folkehelsearbeid. Å forebygge sykdom er viktig – men sykdom er bare en dimensjon i helsearbeid. Dette harmonerer godt med definisjonen av folkehelse i punkt a.

Kapittel 2.

§ 6 Bør lyde: En drøfting av kommunens helseutfordringer basert på en grundig kunnskapsgjennomgang og evidens....

Kommunen skal iverksette nødvendige tiltak, basert på evidens og med evalueringer,...

§20 og 21 Det er viktig at loven om Fylkeskommuners ansvar folkehelsearbeidet som kom i 2010 beholdes, klargjøres og effektueres. Det er viktig at fylkeskommunene gjøres økonomisk i stand til å gjøre en innsats på dette området. Hvis ikke blir loven verdiløs og fylkeskommunene får ikke nødvendig legitimitet for arbeidet.

Det er også viktig å påpeke som det er gjort under §24 at det må skapes et evidensbasert arbeid her og at dette skal løses gjennom kontakt med universitetene og andre forskningsinstitusjoner. Kommunene/fylkeskommunene er ikke tjent med å bygge opp egne forskningsenheter.

§24 Norsk Folkehelseinstitutt har per i dag mange måter å skaffe data på. Men de aller fleste er epidemiologiske og sykdomsoppknyttet. Et viktig fokus vil også være; Hvordan beholde befolkningen frisk?. Det er derfor uheldig at de samfunnsmessige endringene som en ønsker å skape for å få til godt folkehelsearbeid – som for eksempel evidensbaseringen av helsefremmingsarbeidet- knyttes til en så sentralisert institusjon som Norsk

Folkehelseinstitutt alene. Livskraftige statlige forskningsmiljøer på dette helsefremmingsområdet bør sikres ved at gode finansieringsmuligheter gjøres tilgjengelige for forskning på helsefremming. Loven bør derfor ikke lage en så klar lenke til Norsk Folkehelseinstitutt.

§28 Det er noe merkelig at folkehelsearbeid knyttes kun til samfunnsmedisinsk kompetanse. Folkehelsemedarbeider bør ha en god helseutdanning og samfunnsvitenskapelig kompetanse.

§28 Gjennomføring av Verdens helseorganisasjons helsereglement.

Når Verdens helseorganisasjons helsereglement kommenteres er det rart, siden dette er en folkehelselov, at Verdens helseorganisasjons innspill om mål og midler i helsefremmende arbeid ikke kommenteres nærmere. Verdens helseorganisasjons helsereglement dreier seg stort sett om forebygging – lite om å bygge opp om strategier for å styrke helse og god livskvalitet i befolkningen, samt å sikre en rimelig fordeling mellom grupper og regioner.